

การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
THE ACADEMIC ADMINISTRATION AFFECTING THE QUALITY OF STUDENT IN THE
SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

นิรุทธ์ นวมรัมย์¹, ดำรงค์ เบญจคีรี²
Niroot Nuamrasamee¹, Damrong Benjakeeree²
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ.2565

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 2. เพื่อศึกษาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 3. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 เรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน

¹ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Student in Master of Education Program in Educational Administration, Mahamakut Buddhist University

² อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Lecturer in Educational Administration, Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

Corresponding author; Email: ninuam@hotmail.com

(Received: 2 June 2022; Revised:-; Accepted: 2 September 2022)

(X10) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X1) และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (X9) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 52.1 สามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.126 + .272(X_{10})^{**} + .253(X_1)^{**} + .203(X_9)^{**}$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_y = .045 Z_{x10}^{**} + .063 Z_{x1}^{**} + .059 Z_{x9}^{**}$$

คำสำคัญ : 1. การบริหารวิชาการ 2. คุณภาพผู้เรียน 3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this study were to study the academic administration, study the quality of student in the schools, and study the academic administration affecting the quality of student in the schools under the secondary educational service area office 1. The samples consist of 275 administrators and instructors who work for the office of Secondary Education Service Area 1. The questionnaire was one of the research's instruments. The data were analyzed statistically using stepwise multiple regression analysis, frequency, percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The study's findings revealed that: 1. all aspects of the Secondary Educational Service Area Office 1 were found to be at a "High" level; 2. all aspects of the quality of students in the schools covered by the Secondary Educational Service Area Office 1 were found to be at a "High" level; and 3. the statistical significance difference at the level of 0.01 was found for the overall effect of academic administration on the quality of students in the schools. As supporting the academic of knowledge for community (X_{10}), Curriculum development (X_1) and quality assurance development within school (X_9) the Coefficient of predicting or the prediction power of predictors was 52.1 is able to write as Linear Regression as follow:

Multiple regressions in the form of raw score was

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.126 + .272(X_{10})^{**} + .253(X_1)^{**} + .203(X_9)^{**}$$

Multiple regressions in the form of standard score was

$$\hat{Z}_y = .045 Z^{**}_{x_{10}} + .063 Z^{**}_{x_1} + .059 Z^{**}_{x_9}$$

Keyword : 1. The Academic Administration 2. The Quality of Student 3. the Secondary Educational Service Area Office 1

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอย่างมาก นั่นคือ เมื่อเศรษฐกิจไม่ดี ทำให้ส่งผลต่อการศึกษาที่ไม่ดี และการจัดการศึกษาที่ไม่ดี เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจไม่ประสบผลสำเร็จเช่นกัน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556) ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา ซึ่งงานวิชาการมีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงานในโรงเรียน และจะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้น ๆ โดยวัดได้จากตัวผู้เรียนว่ามีคุณภาพเพียงใด เป็นที่ยอมรับ ชื่นชมของสังคมหรือไม่อย่างไร โรงเรียนจะมีชื่อเสียงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ทั้งนี้การศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมายังขาดความต่อเนื่อง มีการคิดรูปแบบในการจัดการศึกษาอย่างหลากหลาย แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละพื้นที่ได้จริง จึงจำเป็นต้องเร่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยเร็ว (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559) จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อการสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ที่สำคัญกว่านั้นผลการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพการศึกษาที่สำคัญกลับตกต่ำลง และยังพบว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จัดได้ว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก แต่เมื่อลงไปในระดับรายสถานศึกษาแล้วจะพบว่ายังมีปัญหาอยู่ไม่น้อย แนวทางหนึ่งของการแก้ปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา คือการใช้กลไกของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในการพัฒนายกระดับคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการศึกษการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบถึงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3.2 ทำให้ทราบถึงระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลสารสนเทศเป็นแนวทางในการ
ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 67 โรงเรียน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการประมาณแบบเจาะจง
ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป ของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)
ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 โรงเรียน ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่าย
บริหารวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ 1 คน และครูผู้สอน 3 คน รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 280 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่
1. แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษาและตำแหน่งหน้าที่ 2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 3. แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึง ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ
โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
1 จำนวน 280 คน และได้กลับคืนมา 275 คน คิดเป็นร้อยละ 98.2

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตร ตามลำดับ

5.3 การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized		Standardized	t	Sig
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	1.126	.190		5.927	.000
การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน (X_{10})	.272	.045	.351	5.997	.000
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1)	.253	.063	.250	4.034	.000
การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (X_9)	.203	.059	.220	3.416	.001

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการคือ การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน (X_{10}) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (X_9) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) ในการทำนายคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (Y_{tot}) เท่ากับ 0.722 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) เท่ากับ 0.521 หมายถึง การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน (X_{10}) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (X_9) สามารถทำนายคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ร้อยละ 52.1 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.516 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.4134

ในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการ ในด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน (X_{10}) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (X_9) ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{tot} = 1.126 + .272(X_{10})^{**} + .253(X_1)^{**} + .203(X_9)^{**}$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_y = .045 Z_{x10}^{**} + .063 Z_{x1}^{**} + .059 Z_{x9}^{**}$$

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน ตามลำดับ

6.2 ระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตร ตามลำดับ

6.3 การบริหารงานวิชาการ ในด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถทำนายคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ร้อยละ 52.1

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ โดยมีการการบริหารกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุน

และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จุดหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพให้ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ (แจ่มใส กรมรินทร์, 2556) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นที่สำคัญอย่างมากของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะกำหนดหลักสูตรของสถานศึกษาและกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีคุณภาพ และยังเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (วสันต์ ปรีดานันต์, 2553) ได้ศึกษาการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (คัมภีร์ อิสระ, 2558) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จากการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

7.2 คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาตามจุดประสงค์ของหลักสูตร สามารถนำความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม เป็นพลเมืองที่ดีในสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 สอดคล้องกับการศึกษาของ (กุลทรี พิกุลแกม, 2551) ได้ศึกษาการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ (ศวิสมน แป้นทิม, 2562) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ (วิรัตน์รัตน์ เสือจอย และสงวน อินทร์รักษ์, 2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2565) 9

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพผู้เรียนของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7.3 การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการในด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (สุพล พรเพ็ญ, 2561) บทคัดย่อได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนงานวิชาการ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารการจัดการเรียนรู้ การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (อัญชลี กลิ่นเพ็ญ, 2561) บทคัดย่อได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน ดังนั้นผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น

8.1.2 คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตร ดังนั้นหน่วยงานระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้มีการนำหลักการบริหารงานวิชาการ ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา

8.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สามารถนำผลงานวิจัยครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ส่งเสริมด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพมากขึ้น

8.1.4 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ นำเอาหลักการบริหารวิชาการมาแก้ปัญหาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อทำนายคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในภาพรวม อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ มีการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ดังนั้นผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจในการเสริมสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าวอย่างชัดเจนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร

8.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาโดยใช้วิจัยเชิงคุณภาพ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

8.3.2 ควรมีการศึกษาการบริหารให้ครบทั้ง 4 กลุ่มงานคือ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคลและกลุ่มบริหารงานทั่วไป

9. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลทรี พิกุลแกม. (2551). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- คัมภีร์ อีสรร. (2558). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- แจ่มใส กรมรินทร์. (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์แจ้งวัฒนะ.
- วสันต์ ปรีดานันท์. (2553). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- วิรัตน์รัตน์ เสือจอย และสงวน อินทร์รักษ์. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง*, วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(3), 1202-1216.
- ศวิสมน แป้นทิม. (2562). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- สุพล พรเพ็ญ. (2561). *การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (2558). *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). *เรื่องเล่า... จากตัวเลข*. กรุงเทพฯ: กลุ่มประสานและติดตามสารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ.
- อัญชลี กลิ่นเพ็ญ. (2561). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, ฉะเชิงเทรา.

10. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดำรงค์ เบญจศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้องตลอดจนได้แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร. นายคุณทล ราชนิล ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และนายเทพฤทธิ์ ยอดใส ผู้อำนวยการโรงเรียนทวีธาภิเศก บางขุนเทียน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี